

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceesane Sibiu, strada Măceșarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măceșarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Aprilie-Iunie al anului 1884, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșesc cu ultima Decembrie 1883, ași înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârzia cu espedarea foiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în expedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 26 Martiu, 1884.

Motto: IV. Tipografia arhidieceesana fundată de mine cu spesele mele, și donată bisericii noastre din Ardeal, în ziua înființării din 27, August, 1850, carea până la moarte-mi o am grigit, și o am administrat, și numai Dumnezeu știe, cu câte greutate și o am apărut și susținut față cu dușmanii bisericii și ai națiunii noastre române — o dechiar și acum, ca fundatorele ei, de averea bisericii, adecă a arhidieceesei noastre ardeleni, și fiindcă scopul principal al intențiunii mele la înființarea tipografiei arhidieceesane a fost și este: a da cărți bisericești școlare și științifice cu un preț cât se poate mai moderat, și a înlesni auctorilor edarea opurilor lor și a reținerii opuri clasice bisericești; apoi cu rezervațiune mentală am dorit, ca eu timp din prisosința veniturilor anuale ale tipografiei arhidieceesane să se dea înseamnă ajutoare manuale pe seama vîduvelor preotese serace din arhidieceesa noastră; pentru aceea este voia mea ultimă, ca a fundatorelui, ca să așez o comisiune administrativă a tipografiei arhidieceesane, care strîns să susțină scopurile de mine ca fundatore prefipte ale Tipografiei arhidieceesane etc.

Testamentul fericitului Șaguna dno. 1-August, 1871.

Oamenii cei mari trebuie să moară, ca să-i poată cunoaște bine lumea, cine au fost ei, și oamenii conștienți de pasiuni trebuie să trăească, să lucre, ca să-i poată cunoaște lumea după adevărul lor nume. Partea primă a acestei diceri o aflăm pe pagina a 2 în biografia fericitului Șaguna, scrisă de domnul arhimandrit și vicariu arhiepiscopesc Nicolau Popa; a doua o a stîrnit în noi „Prospectul“, despre care făcurăm amintire în numărul 34 al ziarului

nostru. Mare adevăr cuprind în sine aceste două părți a le construcției de mai sus. Una o dovedește tot trecutul, gloriosul trecut al bărbatului providențial, trecut eternizat de către P. archimandrit în biografia Marelui nostru arhieru, cealaltă o ilustrează fapta cea mai nouă a bărbaților, pe a căror conștiință s'a basat Marele Șaguna, când a pronunțat memorabilele cuvinte; „*fiți pe pace, nu vă sfădiți!*“

Da! Oamenii mari numai după moarte sunt prețuiți; și lumea numai după moarte le prevede adevăratele lor intențiuni. Este enigmă până în ziua de astăzi impregiurarea, pentru ce n'a lăsat Șaguna tipografia arhidieceesana în administrațiunea consistoriului, pentru ce a dispus prin testament instituirea unei comisiuni speciale pentru tipografia arhidieceesana, copilul desmerdat al Marelui Șaguna? Enigma a ramas enigmă și pareni-se încă acum începe a se face lumină, dîcem pareni-se începe a se face lumină, și nu cutezăm a vorbi categoric în speranță, că va da Dumnezeu și ne vom înșela în păreriile noastre.

Tipografia arhidieceesana de ani 33 provide trebuințele noastre în privința cărților, și acest glorios trecut al tipografiei noastre nu va pute fi tras de nimenea la îndoială. Intemeiată în timpurile cele mai critice, după cum cetim în testamentul fericitului Șaguna, ea fu îmbrățișată cu căldură de puternicul ei părinte. La nascerea ei s'a dat mărire lui Dumnezeu din partea preoților crescuți în frica lui Dumnezeu și din partea unui încă neajuns geniu, înspirat de Dumnezeu. La moartea sa părintele acestei tipografii nu se îndestulează cu consistoriul arhidieceesana constătoriu astăzi din 27 membrii, ci o pune încă sub curatela unei comisiuni de 8 respective 9 membrii, care comisiune ca anomalie în organismul bisericii noastre se întregesc dela sine și prin sine. A trebuit să aibă fericitul Șaguna mare predilecțiune și și mai mare temere de viitorul tipografiei și aceasta l'a silit să facă atâtea precauțele.

Sub controlă, îngrijire și economie dublă tipografia noastră înflore și înfloresce. Ea ne provide cu cărți bisericești și școlare, ea cu toate tipăriturile trebuincioase la administrațiunea bisericească preste tot. Din venitul ei se dau însemnate ajutoare preoteselor vîduve remase pe strade cu gingașii copilași și astfel durerile crâncene a le preoților nostri în ceasurile din urmă se alinează cu conștiința, că vîduva sa și orfanii sei vor fi ajutorăți după moartea sa și nu vor rămâne pe strade.

Consistoriul arhidieceesana după natura lucrului este chemat a căuta căi și mijloace pentru înflorirea tipografiei arhidieceesane, asemenea și comisiu-

nea administrativă a tipografiei. Aceasta este atât de evident, încât nouă ni se părea, ni s'au părut a fi contrariul o imposibilitate absolută. Și toată lumea așa va crede și așa va mărturisi. Sub nici o eventualitate nu se va pute susține, că consistoriul arhidieceesana și comisiunea tipografiei arhidieceesane va veni și va provoca direct sau indirect la ruinarea acestei instituțiuni.

Astăzi însă constatăm, ca lucru pozitiv un ce, despre care nimenea n'a cutezat ași cugeta până acuma. Mai mulți membrii atât ai consistoriului arhidieceesana din Sibiu, cât și ai comisiunii administrative a tipografiei arhidieceesane, chemați după oficiul lor a promova pe căi oneste și deschise bunăstarea tipografiei arhidieceesane, vin, și pe căi oculte provoacă publicul român la ruinarea tipografiei arhidieceesane. Conștiința și caracterul oamenilor din numitele corporațiuni pretinde ca ei, cât timp sînt ca asesori chemați la cărma bisericii, să lucre pentru binele obștesc al acesteia, și cât timp sunt membrii în comisiunea administrativă a tipografiei arhidieceesane să lucre special pentru binele și înflorirea ei. Aceasta este chemarea lor și cumcă interesele personale n'au loc în afacerile lor pe terenul bisericesc, noi o credeam până acuma.

Ce vedem însă în prospectul amintit și schițat de noi în numărul citat. Se provoacă publicul român a se angagia ca acționari la un institut tipografic, unde se vor tipări cărți pentru popor, și unde va eși și un ziaru zilnic. Se mai dîce, că s'a constatat imperativa necesitate de a se înființa un asemenea institut tipografic. Ei bine, să analizăm puțin lucrul. Tot respectul spiritului de întreprindere al românilor. Facă-se nu numai o tipografie ci și mai multe. Și noi vom saluta cu bucurie întreprinderile naționale, și din acest indemn stîmăm pre oamenii din consorțiu, cari prin oficiul lor nu sunt chemați a lucra pentru biserica; nu stă însă astfel lucrul cu toți bărbații subseriși la prospect. Între acestia 5 sunt asesori consistoriali. Prin ei sînt reprezentate toate 3 senatele bisericesci. Prospectul e subscris de doi din 6 membrii ai comisiunii administrative a tipografiei arhidieceesane între care și secretariul ei. Aceasta ni-a îndreptățit să vorbim la adresa comisiunii administrative a tipografiei arhidieceesane.

Se dîce, că s'a constatat suprema necesitate pentru o specială tipografie independentă. Asesorii nostri consistoriali totdeauna au lucrat pentru instituțiunile noastre bisericesci, și între acestea mult s'au interesat de soarta tipografiei arhidieceesane.

FOIȚA.

CURIERUL LITERAR.

Sumar: Dacul din Carpați naintea Senatului Romei, și Horea Cloșca și Iancu în Sorbonna Parisului. Cursul dlui Alf. Rambaud la Sorbonna. — 1784—1884. — Centenariul lui Horia, — O modă la Paris în 1784. — Știința apuseană și istoria micelor naționalități orientale.

Dacă cine-va ar sta de vorbă cu'n pictor — român, bunioară — și ar aduce șirul vorbei sale asupra minunatei fabule a lui La Fontaine, le Paysan du Danube, pictorul ar vedea îndată înfățișîndu-i-se naintea ochilor tabelul, pe care nemuritorul fabulist al Franciei l'a făcut în versurile sale. Simțîndu-și fantasia că-i vibră cu putere ca la orice adevărat artist, pictorul român și-ar așeza îndată personajele scenei sale. În mijloc, Dacul mîndru drept și mare făcînd să resune templul lui Jupiter Capitolinul de adevăratele omenirii suferinde; impregiuru-i, senatorii Romei imperiale, doborîți supt mulțimea corupțiunilor decădîntei, privind pe țeranul Danării cu nisce ochi, în cari s'a stins până și amintirea virtuților strămoșești.

Pictorul ar surprinde imediat din versurile lui la Fontaine frumusețea și învîțămîntul contrastului ce nasce din această scenă. Adînc pătrîns de acest contrast, el ar realiza versurile poetului într'un tablou alcătuit poate cu mai multă artă decît, bunioară, acela în care, după câteva admirabile versuri ale lui Racine (Britannicus) el ne ar arăta în același Senat roman pe Agripina, mama lui Nerone, ascunsă

după un vîl — invisible et présente — și conducînd ea, femeie, deliberațiunile pseudo-stăpînitorilor lumii.

Ce ar dîce însă același pictor, când i s'ar vorbi de un tablou, în care, în locul senatorilor, ar trebui să pună pe toți aleșii istoriei universale: în care ar alege drept scenă, nu templul lui Jupiter Capitolinul, ci străvechia Sorbonna a Parisului; și în care, în fine în locul „țeranului danărean“ ar pune pe Horia, pe Cloșca și pe Iancu, capii revoluțiunilor transilvane, rude de aproape ale Dacului din vremile bătrîne?

Pictorul ar dîce poate, și cu drept cuvînt, că tabelul lui n'ar fi posibil. Cum? în Sorbonna, alături de Condé și de Bossuet, de Virgilie și de August, cei trei obscure eroi ai libertăților transilvane? Lucrul nu poate, lucrul n'a putut să fie.

Și cu toate acestea a fost.

În trei săptămîni de a rîndul, în fie-care luni după aceeași catedră, după care un magistrul al științei vorbise cu o oară mai înainte tinerilor și bătrînilor studiosi de mărirea lui Bossuet și de poesia lui Virgiliu, un alt magistrul le povestea istoria lui Horia, lui Cloșca și lui Iancu.

Aușindul cum desfășoară înainte-ne sumbrele peripecții ale tragediilor transcarpatine, noi românii, care l-ascultam ne uitam unii la alții într'o tăcere mai vorbitoare decît toate discursurile; ne întrebam prin ochii, dacă ne aflăm într'adevăr la Sorbonna, dacă onor. d. Alf. Rambaud vorbea și dacă nu cumva eram noi jucăria unora din acele visuri

strălucite și înșelătoare, cari îngîna și alintă uneori tinerile imaginațiuni.

Mirarea noastră devenea mai mare, cu cât profesorul intra în mai multe amănunte, din cari unele, chiar pentru noi, aușitorii români, nu erau cunoscute. Și câte din ele vai! nu le șcim încă și nu voim să le învățăm.

Profesorul își urma desvoltările; espunea mersul revoluțiunilor, și din când în când, făcea să reeasă înaintea aușitorilor câte una din acele epice scene ale luptelor române, audea impregiuru-i freametul discret, dar elocinte, care arată tot deauna oratorului că cei ce-l ascultă merg cu densul într'aceeași simțire.

La finele lecțiunilor, bătrîni prieteni ai Sorbonei, cei cari au aplaudat pe Michelet și aplaudă acum pe d. Rambaud, plecînd spre casă, vorbesc de acest nou subiect. Aușeam pe unul din acești vechi universitari dîcînd cu mirare și ca și cum s'ar fi certat cu spiritul Sorbonei, că cunosccea personalitatea Spartacus, pe acelea ale unora din țeranii Franciei din evul mediu, dar că nu aușise încă de Horia și de Iancu, — două nume, pe cari bătrînul în curte ca și profesorul pe catedră se silea și lucru bisar! reușea ale dîce foarte bine, cu pronunțarea și intonațiunea românească.

Ascultaserăm pe profesor și ascultai comentariile aușitorilor cu acea nemărginită mulțămire sufletească, pe care o înțeleg cei cari perduți în mijlocul străinilor, aud uneori voci amice vorbind de țeara lor.

Nici odată nu scim să se fie plâns pentru vre-o scădere sau independență a tipografiei noastre. În ea se tipăreau cărți de tot felul și lucrurile mergeau strună. În Octombrie anul trecut s'a schimbat personalul în redacțiunea „Telegrafului Român” și cu această schimbare s'a întunecat orisonul națiunii românești. N'avem cărți, n'avem diare, n'avem tipografie independentă, n'avem ceea ce e mai scump inimei noastre — cărți românești, cu un cuvânt se prăpădesce națiunea. Mare minune poate face o mică schimbare în redacțiunea unui ziar. Fără această schimbare toate ar merge pe ogașia cea veche, și bărbații din consistoriul nostru ar arunca cu petrii în nesocotitul, care ar cuteza să atace aședămintele marelui Șaguna, fie ele atacate direct, fie indirect.

Am mai zis că omul e om și poate aluneca tare ușor. O mai repetăm încă odată cu adausul, că alunecarea e cu atât mai lesnicioasă, cu cât e întunecată mintea și inima omului prin preocupățiunile. Judecata turburată prin preocupățiunile născute totdeauna anomalie.

Anomalie este și greșitul pas, al unora dintre asesorii nostri, cari provoacă publicul român nu la susținerea și spriginirea tipografiei archidieceșane fundate de Șaguna și încredințate îngrijirii lor, ci la înființarea unei tipografii independente. Accentuăm cuvântul „independente”, căci el ne poate explica multe, multe. Tipografia archidieceșană e dependentă dela îngrijirea celor chemați a o ocroti și la înflorirea ei privește cu ochii în lacrimi vânduvel și orfanii preoților mutați la cele ceresci. Despre tipografia cea nouă vom tăce.

Este anomalie această aparițiune în biserica noastră.

O anomalie ca aceasta nu putem constata încă până acuma în analele bisericești noastre. Și se nu ni se ia în nume de rău, dacă constatăm această anomalie. Un organism normal nu va produce în veci astfel de abnormități nejustificabile. Și ele ne dau vie dovadă, că organismul bisericești noastre începe a se descompune. Această descompunere ne însuflă temeinice îngrijiri, căci asesorii consistoriali alunecați la greșitul pas ca oameni înțelepți, au trebuit să rumege bine lucrul și să se asigure despre brevet de indemnitate din partea forurilor competente.

Cu chipul acesta se provoacă „lovitura de stat” în sinul bisericești noastre și atunci — însă se tăcem căci pre noi și ideea despre erumperea unei asemenea crize ne umple de fiori.

Incendiul dela palatul universității din București.

O nenorocire mare s'a întâmplat ați noapte. Cetățenii Capitalei au fost deșceptați ați de dimineață de sinistra scire: Arde Palatul Universității, scire, care se răspândi cu iuțea fulgerului și care produse o adencă durere în inimile tuturor românilor și chiar în acelea ale streinilor.

Eacă informațiunile, pe cari raportorul nostru le-a putut culege la fața locului în privința acestui desastru.

Ați noapte pela oarele 2 și 1/2 d. comisar al secțiunii 18 trecând pe lângă palatul universității observă că la catul al treilea, dela pavilionul despre strada academiei, unde se află scoala de bele-arte, eșeau pela două ferestre nisce flacări. Imediat se duse să intre în localul Universității, corpul de

gardă însă, conform ordinelor militare, nu-i permise să poată pătrunde înăuntru, aleargă la prefectura poliției, dete alarma, și împreună cu mai mulți geandarmi se reîntoarse, isbuti să intre în palatul Universității, se suiră în catul-al treilea, și aci, deschidând cu forța ușile, pătrunseră în cancelaria scoalei de bele-arte, unde focul se ivise și care era cu totul cuprinsă de acest înspăimântător flagel. Peste câteva minute sosi și o secțiune de pompieri, sub comanda dlui locotenent de artilerie, Niculescu, precum și d. sublocotenent de geandarmi Albescu, împreună cu un pluton de soldați.

Flacările se întinseseră cu o foarte mare iuțea și ele se comunicară întregei aripi despre strada Academiei, și încetul cu încetul cuprinseseră acoperișul palatului până la sala de ședință a Senatului.

Fiind cuprinși din toate părțile de flacări, comisarul secțiunii 18 abea putu să scape pe ușă, cădându-i pe picioare tavanul, ear doi soldați se aruncară pe ferestre și fură prinși în pânza de scăpare și oficerii Niculescu și Albescu scăpară tot pe ferestre pe frânghii.

Se aduseră toți pompierii și soldați, și parte din ei căutară a stinge focul și al localisa, ear parte a deșerta museele, Pinacoteca, bibliotecile Senatului, Societății geografice și a Academiei Române, precum și archiva și cancelaria Senatului.

Abea la 10 oare pompieri au fost stăpâni pe incendiu și au putut să-l localizeze.

Dacă și cu această ocaziune s'a putut constata că organizațiunea pompierilor lasă mult de dorit, un simfământ de dreptate însă ne obligă să recunoaștem că atât soldații, cât și oficerii au desfășurat un mare curagiu espunându-și chiar vieța lor.

Mulțimea imensă, care staționa pe bulevard, s'a putut convinge despre aceasta și a putut vedea cum nisce bieți soldați cu capetele goale, în mijlocul flacărilor distrugiau acoperișul și aruncau jos bărne aprinse. Nici flacările, cari li incungiurau, nici fumul cel gros ce-i îneca, n'au putut să-i facă să-și peardă curagiul.

În asemenea triste impregiurări însă, dacă curagiul joacă un mare rol, tot atât de important rol joacă și buna organizație a acestui serviciu.

Focul a provenit dela un coș dela soba din cancelaria scoalei de bele-arte, unde dormea îngrijitorul acelei scoli. Se dice că mai de vreme se aprinse acest coș și îngrijitorul isbutise să-l stingă din casă, fără a anunța pe nimeni. Se vede însă că el n'a fost bine stins și a ars înfundat. Îngrijitorul n'a fost găsit în cancelarie, care era închisă cu cheia, când sosiră oamenii poliției.

Din norocire s'a putut scăpa Pinacoteca, museele de sciințe naturale, de antichități, ale căror obiecte a fost scoase de soldați și depuse în jurul statuei lui Mihai Viteazul. Tot aci s'a depus și archiva și bibliotecile Senatului, bibliotecile Academiei și a Societății Geografice.

A ars însă biblioteca și sala museului de botanică. Toată flora României, diferite colecte cumpărate și schimbate de pe la museele din streinătate, precum și instrumentele, cu care se face cursul de botanică au fost distruse de flacări. D. Dr. Brânză, care privea, cu lacrimile în ochi, la această nenorocire este în adevăr de plâns. Pe lângă că i sau ars colecțiunile sale, cărțile și instrumentele, pe care le împrumutase, instalându-le în laboratorurile și biblioteca Botanică, apoi o muncă de 15 ani a fost distrusă numai în câteva momente.

a salutat, după o sută de ani, pe unul din martirii libertăților române.

„Fără Atenele, a fost Roma și este Parisul,” dice Victor Hugo; și Parisul va fi ori-ce s'ar dice încontră-i, va fi mereu până când inima lui va bate d'o potrivă cu și pentru întreaga omenire; până când intrinșul va trăi mereu aceea *caritas generis humani* de care vorbia, oratorul Romei republicane.

Timpul trece și cu densus se duce și apreciațiunile nedrepte, ne diceam noi ascultând pe simpaticul d. Rambaud.

Acum o sută de ani, în 1784, Parisul lui Ludovic XVI celebra pe martirul libertății transilvane în acelaș mod copilăresc cum celebra și pe Franklin, pe Rousslau, pe Voltaire și pe Montesquieu.

Erau atunci la modă bastoane la Franklin, jachete la Rousseau — culoare cu un nume bizar, purtată după născerea Delfinului, cum spune d. Quicherat în „Istoria costumului frances”; — erau tabachieri și scaune la Voltaire; erau gulere la Législateur, adevă la Montesquieu, și erau pentru dame peptănături la Horia.

În Paris, atunci, răsuna ca un fel de iuruș de petreceri și chiote de veselii. Temeliile regalității se clătinau bătute de vijelii ascunse, vechea stare de lucruri se desfunda din toate părțile, ear grădina dela Tuilleries și arca-dele dela Palais-Royal erau mai animate și mai pline decât totdeauna. Modele urmau unele după altele cu o iuțea

Toți ministrii, între cari am observat pe dd. I. C. Brătianu, Chițu, P. S. Aurelian, d. Sturzea, G. Leca precum și mare număr de deputați și senatori vestiți de acest desastru, se aflară acolo până în ziua.

Cel dintăiu fu d. D. Gr. Ghica, presidentul Senatului, care asistă la scoaterea tuturor actelor și obiectelor din Senat. În momentul când scriem aceste rânduri, toate aceste lucruri au fost transportate la eforia spitalelor; ear celelalte obiecte ce se aflau pe piața din jurul Statuei lui Mihai Bravul fură transportate în casa de lângă Eforie, care se află goală.

La oara 9 sosi și M. S. Regele însoțit de adjutantul de serviciu.

M. S., însoțit de dd. ministrii, între care am observat pe dd. I. C. Brătianu, D. Sturdza, G. Chițu, P. S. Aurelian, de mai mulți militari superiori de dd. V. Alexandri, Ioan Ghica, general Falcoianu și alți se urcă sus și vizită chiar sălile de asupra cărura ardea.

M. S. Regele s'a interesat apoi să afle, dacă averea țerei, cuprinsă în acest edificiu a putut fi scăpată.

Ea a scăpat de flacări mai mult decât se credea, dar cât timp și câte sume mari și chiar sacrificii nu vor necesita spre a se ajunge la starea de mai înainte.

Toate bibliotecile și actele Senatului sunt amestecate și zăpăcite; se susține că s'au găsit indiviși miserabili cari, profitând de nesce asemenea momente au mers cu perversitatea lor până acolo, în cât au sustras sau au căutat să sustragă acte și obiecte mici din museul de antichități.

Asemenea oameni perversi ar trebui pedepsiți cu toată asprimea legilor, pentru ei ori ce indulgență ar fi o crimă.

O anchetă se va face de sigur și acești criminali nu vor scăpa de cea mai aspră pedeapsă.

În momentul acesta, 12 oare, tot mai arde în etagiul al treilea dela pavilionul din spre strada Academiei.

Am auzit că d. D. Gr. Ghica a luat dispozițiuni că Senatul se poată lucra ați în sala Ateneului.

Prin mulțimea care înconjură pe M. S. am observat și pe d. Withe, ministrul plenipotențiar al Angliei, care venise încă dela 6 oare.

Lipsa de apă și faptul că toate sălile universității erau închise cu cheia au contribuit foarte mult la această mare nenorocire.

Când s'a dat alarma de foc, nu s'a putut găsi nici un sacagiu, și aceasta din cauza unei dispozițiuni luată de d. primar actual N. Fleva, care a oprit de vre-o 5 zile ca sacagii să nu mai staționeze în curtea primăriei, sub un grajd improvisat, care a și fost dărâmat, trimițându-i se staționeze pe o piață dela vechia casarmă a pompierilor sub cerul liber.

Se înțelege de sine că bieții sacagii, cari fac acest sacrificiu numai pentru că sânt scutiți de bir, nu pot merge cu abnegația — și nici nu li s'ar putea pretinde aceasta, — ca să îndure în timp de o noapte, ei împreună cu caii lor, rigorile timpului, pe cari d. N. Fleva nu le poate simți, ședând într'o casă acoperită și bine încălțită.

Sacagii au protestat contra acestei dispozițiuni a d-lui primar, d. Fleva însă se dice că densus li ar fi respins nevoind să ia în considerațiune justa lor plângere.

amețitoare. Când una ținea câte o săptămână se dicea că face parte din cele eterne. Cei ce le inventau se chinneau și și noapte să le schimbe pe iute. Peptănatura la Horia dăinu cât și soațele lei. Gazetele belgiane vorbeau de dansa și o esplicau cetitorilor lor spunându-le că e făcută pentru a celebra evenimentele din Transilvania.

Parisul își însercina pe atunci pe perucorii sei de a actualisa cele ce se petrec în Europa. Lucrul ați pare nășdrăvan; pe atunci era foarte firesc. — Jules Janin și frații de Goncourt, în operile lor asupra societății secolului XVIII, arată cât de însemnată era corporațiunea perucurilor. Dagé, Dumont și Léonard, artiști în mânuirea peptenului erau la Paris, pe la finele secolului XVIII, ceia ce erau, în palatele Cesarilor la Roma libertii și slavii cu multe însușiri. Ei făceau reputațiunea poezilor și autorilor dramatici ei numiau în funcțiunii, ni demonștrau spiritul doamnei X. și criticau salonul doamnei Y: în fine, ei își arrogaseră dreptul de a ține pe Parisiani, dacă nu cu condeul, cel puțin cu peptenul, în curent cu cele ce se petreceau în Europa.

De aici, peptănatura la Horia, purtată de damele francesce în 1784.

În 1884, Horia e celebrat de unul din cei mai luminați dintre tinerii istorici ai Franciei republicane; și în auditoriu, printre Francesi și Germani, printre Români și Englesi, printre Suedesi și Rusi trei fii ai cavalerescii Ungarie ascultă istoria i o bagiu lui român.

Afară de această potriveală între lecțiunile dlui Alf,

Desastrul de ađi a probat, din nenorocire însă cu o pagubă foarte mare cât de rea este dispozițiunea primariului.

Apoi nu înțelegem ca un local atât de mare, unde se află o avuție imensă a țării, să fie lipsită de un post de pompieri, și să naibă nici măcar un birou telegrafic sau telefonic.

Convingerea a multor persoane este că acest desastru a provenit numai din negligență. Să se cerceteze dar aceia, cari se vor fi făcut culpabili de o asemenea negligență criminală și să se dea pe mâna justiției.

Ar trebui dat un exemplu sever pentru viitor.

Intendentul unui asemenea edificiu, în care se află avuția istorică și științifică a țării, are o mare răspundere și trebuie să fie cu ochii în patru.

Făcutu-s'a inspecțiuni noaptea, cum trebuie să se facă?

De sigur că nu, căci dacă s'ar fi făcut țeara, n'ar fi suferit ađi o pagubă atât de mare.

Ne oprim aci, promițând cetitorilor a-i ține în curent asupra acestui mare desastru.

Să mai spunem că peste 2000 soldați din diferite corpuri, cu ofițerii lor, au dat ajutor, probând o mare activitate. Am vădut ofițeri muncind și espunându-se tot ca și soldații. „Telegraphul“.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

Brașov, 23 Martiu v. 1884 D-le Redactor! După cum m'am convins din dările de seamă de până acum despre conferințele literare a le femeilor rom. de aici, nu mă îndoiesc că și materia de față va fi relevantă de cătră vre-o anumită persoană. Cu toate acestea cred că nu mi-se va refusa cu această ocaziune ospitalitatea acestor rânduri în coloanele prețitului diar, ce redigeți. — A seară se ținu penultima prelegere literară a femeilor române de aici. Mulțămirea ce mi încăldea peptul la eșirea din sala gimnasiului, mă face, să nu pot tăce simțemintele, de cari eram cuprins. Programul prelegerii: a) Disertațiune din istoria românilor, continuare din o prelegere antecedentă, de dl conector Dr. N. Pop, b) Disertațiune din economia națională de dl prof. I. Socaciu și c) Declamațiunea poesiei de V. Alecsandri „Legenda ciocârliei“ eșecută de Dșoara Elena G. Perșenar.

Dl conector după o scurtă reprivire asupra materialului, pertractat în disertațiunea primă a sa din Istoria Românilor, începe cu timpul întemeierii mai multor ducate române în Ungaria și Transilvania, tractează apoi trecerea lui Radu-Negru (1210) dela Făgăraș la Câmpulung și întemeierea principatului Munteniei, trecerea lui Bogdan Dragoș din Maramurăș preste munți (1360) și întemeierea principatului Moldovei. Această trecere e îmbrăcată într-o legendă, care dăce, că Dragoș alergă după un zimbri numit bour, pe care-l vână lângă un râu, numit Moldova; de aci numele țării „Moldova“ și tot de aci capul de bou cu stea în frunte în marca Moldovei. Apostrofă în scurte cuvinte domnia lui Mircea cel mare, luptele lui cu Ungurii și cu Turcii viața și faptele lui Vlad Țepeș, precum și foloasele și desastrele domniei lui, domnia lui Stefan cel mare cu mai multe episoade de mare interes din viața lui luptele și eroismul lui Ioan Corvin de Huniade și alte evenimente istorice până pela secolul al 15-lea. Vorbirea clară, variată și plină de figuri, ce răpesc

auđu, incoardă atențiunea publicului ascultător într-o astfel de măsură, încât se puté ceti de pe întinsa atențiune, cu care se urmăreau cele mai amănunte descrieri, că nimenea n'ar fi dorit să se mai sfărșească materialul. Dl Socaciu începe cu anutimpul de față, care a început să vâre vieața în lucrurile naturii, arată trebuințele omului de acuma în combinațiune cu cele dela începutul existenței sale, când nu avé lipsă de alte lucruri (artificiale), oferindu-i se totul dela natură, asemenea vieața omului de atunci cu cea a unui animal și în special cu a furnicii, carea e idealul activității necurmăte, dar în lipsă totală de precalcul pentru o acumulare de lucruri, cari să constituie capitalul destinat pentru acoperirea trebuințelor vieții într-un viitoriu mai depărtat. Numai mai târziu au venit oamenii la idea întemeierii unui capital (în înțeles științific), la esercitarea schimbului, a negoțului și a divisiunii muncii, cari impregiurări sunt atât de trebuincioase astăzi pentru inlesuirile reclamăte de viață. Abia în cei mai de aproape seculi au ajuns oamenii la cunoașterea și necesitatea și în special a economiei naționale. Scoțianul Adam Smids a scris în materia aceasta mai întâiu cu multă cunoștință de cauză. Tema a fost lucrată într-un mod inductiv și atât de plastic, încât chiar și un individ cu cunoștințele cele mai rudimentare a putut, să cuprindă ușor toate amănuntele temei și să-i chiarifice ideile în această direcțiune. Limbagiul domol și ușor al d-lui Socaciu încă a contribuit foarte mult la mărirea însemnătății temei dezvoltate și a interesului arătat față de ea. Sunt prea convins, că promisiunea d-lui disertant, cum că în viitoriu va mai vorbi despre obiectul început, a fost luată la plăcută cunoștință din partea publicului ascultătoriu*)

Urmează al treilea Nr. din program — declamațiunea. Amabila dșoară Elena Perșenar, carea a mai pășit și altă dată pe tribună în fața publicului brașovean, a arătat în declamațiunea de aseară un bun talent declamatoric; variile momente, ce obvin în frumoasa poesie „Legenda ciocârliei“ a Bardului dela Mircesci, au fost intonate într-un mod foarte nimerit și pătrunzător; se vede că cu ocupațiuni de acestea se indeletnicesce stimabila dșoară cu mare predilecțiune, căci numai așa se poate esplica siguranța și resoluțiunea, cu carea pășese pe scena împrejmuată de un public numeros și ales. Astfel a decurs conferența literară din seara trecută. Pentru completarea celor premise, fie-mi permis a mai adauge unele chiarificări. Publicul ascultător de a seară ca și de altă dată a fost compus din un frumos număr de dame; numărul damicelelor însă cari, au luat și iau parte cu un viu interes la aceste conferențe, nu este mai puțin însemnat. Această impregiurare își are însemnătatea sa.

Spiritul de asociere și zelul după tot ce este nobil, folositor și frumos au pētruns inimile gentilelor noastre dșoare de aici; ardoarea după progresul, ce'l cere timpul, a însuflețit pe nobila generațiune adultă a secului frumos pentru formarea unui club, care funcționează deja dela Ianuarie a. c., intrunindu-se pe rând la casele părinților fie-

*) După cum aflăm din o altă corespondență trimisă din Brașov tot despre acest obiect diametral opusă cu impresiunea disertațiunii fu purtarea domnului disertant față cu publicul. Fiindcă purtarea se judecă de multe ori după moda cea mai nouă în manieri noi dăm loc corespondenței acesteia, care ni se pare mai obiectivă. Red.

căreia dintre d-lor. Acolo se ocupă cu feliurite lucruri folositoare; de acolo a și emanat cele două produceri la conferențele femeilor, dintre cari una în cea dintăiu conferență de dșoara Elena Dimitriu, ear a doua, cea memorată mai sus. Onoare secului frumos de aici și în special frumoasei cunune de Damicele, care împodobesce societatea aleasă română a brașovenilor, cu atât mai vērtoș, căci dd-lor sunt cele dintăiu, cari au făcut acest pas laudabil!!! G. —

Varietăți.

* (Necrolog) **Ioan Hincea**, neguțătoriu în Avrig, după un morb greu și dureros de aproape 2 ani, s'a strămutat la cele eterne Marți în 1 Aprilie (20 Martie) a. cur. la 9 oare seara în al 30-lea an al etății și al 4-lea al fericitei sale căsătorii.

Remășițele pământesci s'au înmormântat Joi în 3 Aprilie sau 22 Martie la 3 oare postmeridiane în cimiterul gr. or. din Avrig.

Ceea ce se aduce la cunoștința amicilor și a cunoșcuților, din partea jalnicei și neconsolatei soții, Ana născ. Preda, a fraților din Huniadoara, cari nu au avut fericirea nici a arunca ultima mână de țerină pre coseiugul iubitelui lor irate, și a numeroaselor rudonii.

Avrig la 4 Aprilie 1884.

Fie-i țerâna ușoară și memoria eternă!

* (Convocare!) În înțelesul apelului onorabilului comitet electoral permanent al partidei naționale române din Sibiiu ddto 24 Martie a. c. cât și pe basa decisiunii conferenței alegătorilor români aparținători partidei noastre naționale române din întreg comitatul Huniadoarei ținută în Deva la 21 Martie a. c. am onarea a invita pe toți alegătorii români din cercul de alegere „Orășcie“ la o conferință electorală, care se va ține Sâmbătă în 12 Aprilie 1884 st. nou la 2 oare post meridiane în Orășcie, în hotelul „Stefan Szécheny.“

În deosebi sunt rugați toți D nii notari, preoți, învețatori, primării comunali, cu un cuvânt toți inteligenți români din orașul și cercul de alegere Orășcie, nunumai să se înfațoseze, dar a îndemna și pe alți alegători să participe în număr cât se poate de mare la proiectata adunare electorală.

Programa conferenței:

1. Constituirea subcomitetului electoral.
2. Alegerea a 2 sau trei membrii în clubul electoral central din Deva.
3. Alegerea a doi delegați la conferența generală a partidei noastre naționale din Sibiiu.
4. Desbaterea altor propuneri față de alegerile viitoare.

Orășcie în 30 Martie 1884.

Samuil Pop,
advocat.

* (Casse de păstrare). În ziua de 2/14 Faur 1884 s'a pus temeiul la o „cassă de păstrare și de împrumuturi în Săliște“, carea s'a trecut și în registrul de firme comerciale la tribunalul reg. din Sibiiu conform resoluțiunii acestuia ddto 21 Faur 1884 Nr. 895 civ. și a intrat și în viață.

Condițiunile de căpetenie relative la depunerile și primirile de bani la acest institut sunt: că se primesc bani spre păstrare pe lângă dobânda de 6% și se dau cu 8% pe an.

Rambaud dela Sorbonna și centenariul lui Horia, ceea ce ne bucură și mai mult pe noi, e că lumina începe a pătrunde în istoria poporațiunilor orientale, până acum atât de rău cunoscută.

Micile naționalități, cari s'au ostenit și se ostenesc continuu între Carpați și Balcani nu cer decât lumina atât pentru ele, cât și pentru istoria lor. Cu cât se va cunoaște mai bine, ce au făcut și prin urmare la ce au dreptul să pretindă în și pentru țeara lor, cu atât ele se vor considera mai fericite. Destul, cred, s'au vădut până acum puse la uitare, sacrificate unele altora pe nedrept și din cauza necunoștinței istoriei lor. Până mai anii trecuți — și din când în când și astăzi, — nu erau și nu sunt oare scriitori, cari întocmind neîntocmita peninsula balcanică, dau tot Grecilor în dauna Albanesilor, Serbilor, Românilor și Turcilor, pe cari par că nici nu-i socotesc în așezările lor?

Cestiunea Orientului, tratată astfel s'ar putea prelungi până dincolo de domeniul fantasei. Fiind dat că ea e calul de bătaie al scriitorilor și diplomaților, care-și fac cariera și țin să se arete toate însușirile trebuincioase viitoarei lor funcțiuni, e de dorit foarte, ca acești scriitori și diplomați să cunoască bine factorii, cari alcătuiesc ecuațiunea sau mai bine confusiunea balcanică. Se poate lesne înțelege că omul de stat, fie dēnsul mai profund decât Richelieu, și mai dibaciul de cât Talleyrand, e fatalmente condamnat a greși când îi lipsește cunoștința acestor factori.

În ultimii ani ai vieții sale Ludovic XIV, gândindu-se la greșelele îndelungei sale domnii — și una din cele

mari ale politice sale esterne fu modul, cum se purtă cu Turcia și cu principatele Carpatine. — Ludovic XIV, dăce, scria în „memoriile“ sale: „ori-ce om rău informat nu se poate opri d'a nu judeca rău.“

Se vede că rău informat fusese scriitorul, care dăcea anul trecut într'un diar frances ultra-academic: „nu ne displace a vedé astăzi Constantinopole pe mâna Grecilor.“

Foarte măgulăți de nemărginită încredere, ce le arăta numitul scriitor, Grecii trebuie să fi suris la cetirea combinațiunilor, cari le aruncau în brațe capitala Sultanilor. Și ei, credem cu putere, preferă, ca și noi, în locul acestor daruri doboritoare, cunoaștere fidelă a țării și istoriei lor; și ei citesc cu mai multă plăcere studii făcute după documente și în cunoștință de cauză, decât momeli scrise de învețății apusului, cari când vorbesc de Grecia actuală, îi dau zor cu secolul lui Pericle și cu învingătorii de la Maraton.

Scriitorii apuseni fac foarte rău de momese tinerile popoare orientale cu asemenea vedenii fermecătoare. Tinerii se înflacăără mai lesne decât bătrânii.

Mai anii trecuți, în cestiunea fruntariilor turco-grece, când scriitori ca cel de sus, pentru a pacifica diferendul între cei doi vecini, cântau mereu bătălia dela Termopile și pe cea de la Salamina, nu vedurăm oare pe primarul Ateinei, molipsit și dēnsul de entuziasmul apusean, că telegrafează în toată Europa istoricele rînduri: „Când Grecia întreagă e supt arme, am descoperit pe Minerva Polisrcetă a nemuritorului Fidiis?“

În urmă, nici Minerva d-lui Soutzos nu fu Minerva lui Fidiis, nici Grecii nu fură mulțămiiși de finea diferendului.

În locul acestor visări, — a căror disparițiune e atât de crudă, după dișa poetului; — în locul inunilor entusiaste și ipoteselor fără șir, micile poporațiuni orientale cer adevărul, chiar cu riscul de ași simți adese-ori amorul propriu mortificat, susceptibilitățile naționale jicnite și umilite.

Credem că Grecii nu se supără, când nuoile publicațiuni și studii istorice nu recunosc Grecilor bizantini nici un merit în luptele în contra invasiunilor turcesci în secolii XIII și XIV și dau toată lauda Bulgarilor, Sērbilor, Albanesilor, Românilor, Ungarilor, și Polonilor.

Tot astfel Români, când li s'ar spune că rivalitatea familiilor pământene și împământenite dela finele secolului XVII și începutul secolului XVIII prepară îngenunchierea țerilor române subt mâinile hrăpitoare ale Fanarioților.

Tot astfel Ungurii, când scriitorii apuseni încep să soie că dela bătălia de Mohaci și până la tratatul dela Carlovici, Ungaria fu un simplu pašalic turcesc, și că, în locul, în instrumentele tratatului dela Westphalia, se numără printre statele cu prerogativele suveranității, nu Ungaria, ci numai și numai *regnum Transilvaniae* — Transilvania, patria lui Horia.

Dacă acesta e adevărul, pentru ce să nu-l recunoașcem? După „Romanul“.

Gion.

Inriința bine sau reufaceătoare a acestui institut asupra afacerilor economice în cercul, în care își va desvâli viața, se va constata numai în decursul unui timp, după ce se va vedea produsul efectelor lui.

Salutând întreprinderea, îi dorim viață îndelungată mai cu seamă și până atunci, până când va avea în vedere nestremutabilă scopul principal nu de a câștiga numai bani, ci de a subveni într'adevăr și în mod vedit deșteptării comerțului și industriei, încurajând munca și simțul de cruțare.

* (Cel din urmă Stuart.) — Fanfula spune că de curând a murit în Roma Carlo Tocco, principe de Montemilano, duce de Popoli, ultimul descendent al familiei Stuartilor, după o scurtă boală în vârstă de 57 de ani. Dânsul era un gentilom în înțelesul vechiu al cuvântului. Credincios religiei familiei sale, dela moartea tatălui său a fiut mereu închis primul cat al palatului său din Toledo. Pe patul de moarte a primit binecuvântarea papală. El lăsa o avere de aproape cinci-sute de mii de franci pe an.

* (O descoperire epochală.) „Berliner Tageblatt” scrie că astronomul Dr. Blendmann i-a reușit a face nise descoperiri interesante și totodată diametral opuse părerilor de până acum ale învățaților relativ la lună și locuitorii ei. El adevărat se convinge, că având atmosfera lunii o putere deosebită de a refrange razele soarelui, observațiile învățaților sunt false sau de nu foarte defectuoase. Mănecând de aici el negreșite linte obiectivă a marelui refractor al telescopului, dar fără se poată nimeri înegrirea. După sute și sute de experimente în fine statorise proporția înegrirei și așa putu să studieze luna neconturbat de refracțiunile luminoase, atmosferei ei. Profesorul Blendmann cu refractorul înegrit câștigă tabloul lunii în colorile cele mai vii și puse de l fotografă. Apoi cu ajutorul unui microscop solar reproduce acest tablou înaintea unui public numeros pe o pânzătură albă. Pe pânzătură se vedea luna având un diametru de 18-52 de metri și prezentând o iconă feerică ochilor uimiți. Păreri noastre de până acum despre Luni erau false, căci

chiar locurile acele plane, pe cari le ținem până de acum mare lacuri, și ape în genere sunt câmpii mănoase, ear regiunile despre cari diceau astronomii că 'si destânci și munți s'au dovedit că sunt pustii de nisip sau mare. Pe aceasta copie a lunii se pot observa chiar cetăți, colonii, și urme de industrie și comunicație. În scurt se vor face fotografii nouă și descoperitorul se va folosi de un microscop solar și mai mare. În tot cazul descoperirile lui Blendmann sunt epochale.

* (Bălaur.) S'a întâmplat în Ungaria în comitatul Ung. Comuna Lehoț a înaintat la oficiul protopresbiterial al ei cu subscrierea primariului, a juraților și cu conlucrarea învățătorului din sat o petiție, în care l roagă pre protopop — promițându-i 10 fl. în bani gata — ca să isbăvească comuna de bălaurul, carele și are reședința în apropierea satului la poalele unei stânci, care periclitează toată existența și bunăstarea poporului. Petiția interesantă e dată publicității prin ziarele maghiare și ne dă un trist tablou despre mult cântata cultură a părților ungurene.

* (Otel și observator elefant.) S'a format o companie cu un capital de 250.000 de dolari pentru a face la Coney Island aproape de New-York o construcție de lemn în formă de elefant. Există un edificiu de felul acesta la Coney Island, dar dimensiunile noului elefant vor fi cu mult mai mari 150 piciri lungime 122 nalțime și 168 ca circumferință. Gâtul va fi lung de 10 picioare, picioarele de 40, urechile de 34, trompa de 52 și dinții de 32. Se va pune câte un telescop în fie care ochi al monstrului, al cărui interior va fi împărțit în camere de culcare, birturi, sale de bilard, galerii etc... Calul, pe care Grecii îl construira pentru a introduce trupele lor în mândrul Iliion nu era decât un pitic pe lângă elefantul, care va atrage în vara viitoare admirarea tuturor în Coney Island... — American!

* (Pipa lui Traian.) Topolnița raportează despre următorul fapt curios. În zilele trecute se prezentă un sârb la autoritățile din Severin și arată, că în pivnița unei case de moară de foc

știe că sunt antichități. Imediat se trimit acolo oameni spre a săpa sub paza agenților poliției. Să sapă pivnița și în adevăr se găsește o lulea (pipă) pe care oamenii poliției o păstrează cu sfințenie sub cuvânt că ar fi o antichitate de mare preț, adevărat pipa din care fuma Traian!

(Mijloc de cură.) Tuturor căți sufer de epilepsie, convulsii (sgârciuri) și de nervi le putem recomanda un metod renumit în lumea întreagă, recunoscut de cele mai înalte autorități medicinale, așa dicând minunatul metod de cură al dlui profesor Dr. Albert, în Paris, place du Trône, 6; deci fie-care bolnav să se adreseze cu deplină încredere la susnumitul și mulți și vor dobândi sănătatea, deși au desperat deja de a o mai reave. În casa dlui profesor toți cei ce sufer de nervi vor afla locința liniștită, cei lipsiți de mijloace vor fi considerați; cum am înțeles din isvor sigur, prețurile capitalei universale Paris sunt relativ foarte efine. Tractament și prin corespondență, dacă se va trimite istoricul detaiat al boalei. Trebuie să mai observăm, că dl profesor Dr. Albert va pretinde onorar numai după ce se vor vedea rezultatele curei.

Loterie.

Sâmbătă în 24 Aprilie 1884.

Viena:	20	58	62	10	72
Timișoara:	14	38	73	61	4

Bursa de Viena și Pesta.

Din 5 Aprilie n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	122.—	121.60
Renta de aur ung. de 4%	91.95	91.75
Renta ung. de hârtie.	88.60	88.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	95.80	95.75
II emisiune de obligațiuni de stat dela drumul de fer orient. ung.	117.50	117.50
Ațiuni de bancă de credit ung.	819.95	820.—
Ațiuni de credit austr.	921.20	920.50
Imprumutul drumurilor de fer ung.	141.25	121.25
Obligațiuni de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	100.60	100.60
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	109.—	100.—
Obligațiuni urbariale temeșane de	100.—	100.25
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorțire	99.50	99.50
Sorți ungurești cu premii	117.—	117.—
Sorți de regularea Tisei	116.75	115.25
Datorie de stat austriacă în hârtie	79.85	79.80
Datorie de stat austriacă în argint	80.95	80.75
Renta de aur austriacă	101.70	101.30
Sorți de stat dela 1860.	137.—	137.—
Serisuri fonciari ale institutului „Albina”	—	100.80
Datorie de credit austr.	79.80	79.80
Gaibin	5.69	5.69
Napoleon	9.60 1/2	9.60
London (pe polița de trei luni)	121.35	121.30

La Nrul acesta se adaugă un supliment: Înviata la abonament la „Gazeta ilustrată”, foaie universală de petrecere și instrucție.

ad. Nr. 588.

[703] 2-3

Citațiune edictată.

Ana Fleșiarin din Cloasterfu de religiunea gr.-or. cottul Târnavei mari, carea de 3 ani de zile a părăsit în mod clandestin pre legiuitul ei bărbat Ioan Sârb din Trapold în premenționatul comitat, fără a se sci ubicațiunea ei prin această este citată, ca în termen de 3 luni de zile dela subscrisul dat să se infățișeze sau în persoană

sau prin vre-un apărătoriu înaintea subsemnatului scaun protopresbiterial căci la din contra procesul în contra i intentat, se va pertracta și în absența dâusei, conform prescriptelor în vigoare.

Cohalm, 14 Martiu 1884.

Scaunul prot. gr. or. resărit. al Cohalmului ca for matrimonial de I. instanță.

Nicolau D. Mircea,
adm. prot.

Nr. 122.

[704] 3-3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului de paroch devenit vacant în parochia de a III clasă Cărgiț cu filia Bretelin în protopresbiteratul Devei se escrie prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia arhidieceșană „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. birul în naturale dela 140 num-ri de case à o măsură de cucuruz sfârmit, și stola usuată.

2. Un loc de 2 jug. în matera arătoriu și fenaș și eventual și în filia. Toate aceste computate dau un venit anual de 250 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne suplicele lor de concurs instruite în sensul Statutului organic și a Regulamentului cungruesal

dela 1870 pentru parochii, la subsemnatul oficiu ppresbiterial în terminul fiesat. Deva, 14 Martiu 1884.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Devei, în conțelegere cu comitetul parochial.
Ioan Papiu,
protopresb.

Demn de atențiune!

EPILEPSIE
CONVULSIUNI (sgârciuri)
ȘI
BOLNAVI DE NERVI.
Află ajutoriu sigur prin metoda mea. Onorariu numai după ce se vor vedea rezultatele. Tractament prin epistole, sute de indiviți vindecați.

Profesor Dr. Albert.

Pentru deosebitele succese din partea societății științifice franceze distins cu medalia cea mare de aur clasa I-mă,
[646] 6. Place du Trône, Paris. 16

Neîncungiurat de lipsă la economia de vite.

Pravuri de Transilvania pentru cai și vite cornute.

Pregătite din cele mai aprobate mijloace de casă, corespunzătoare relațiilor noastre economice și puseșiunii țerei noastre, cari atât ca mijloc de cură, cât și ca mijloc preservativ nu ar trebui să lipsească la nici un econom adevărat.

Pentru cai.

Contra ciumei, șoreceilor și altor boale periculoase, precum: catarhœa organelor de respirațiune, catarhœa de stomach, nemistuire, colică, tusă, marasma (Abmagerung) preste tot, contra celor mai decidătoare boale; mai departe servesc pravurile acestea la cal spre creșterea frumoasă și-l susțin sănțos și infocat.

Pentru vite cornute.

Contra deosebitelor aprinderi și alte boale, precum: flatu lentia și colică, mai departe la vaci, dacă dau lapte puțin și slab, contra marasmei (Abmagerung) contra apetitului perdit și cu deosebire la vitele de îngrășat.

1 pac. à 1/4 Kilo 30 cr. v. a.

1 pac. à 1/2 Kilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvania pentru oi.

Un obiect neapărat de lipsă în economia rațională de oi, preparat din cele mai aprobate și practice mijloace de casă, cel mai bun mijloc de cură și preservativ contra boalelor epidemice, cari domnesc mai adese ori, precum: Genuriu vermele de plămână (Lungenwurm), călbează, cloroșea (Anaemie Bleich sucht), tusă, diarhœa, bubat (vêrsat) mai departe restituie apetitul perdit și vindecă toate boalele de stomach și a organelor din lăuntru ș. a. m.

1 pac. à 1/4 Kilo 30 cr. v. a.

1 pac. à 1/2 Kilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvania pentru rimători.

Cel mai aprobat mijloc de cură pentru rimători. Curează diarhœa, colica, branca, precum și felurite aprinderi. — E de mare folos și pentru rimătorii de îngrășat, fiind-că face apetit și tot odată și îngrășă.

1 pac. à 1/4 Kilo 30 cr. v. a.

1 pac. à 1/2 Kilo 60 cr. v. a.

[708] 1-10

Depositul principal de expedițiune la

Albert Wachsmann,

apotecar în Borgo-Brund. (Transilvania).

Mai departe în deposit: în Sibiu, Cluj și Sighișoara la J. B. Missebacher sen., în Brașov la J. L. & A. Hesshaimer, în Bistrița la A. Kollmann.

Numai pentru 8 fl. 62 cr.

se capătă o garnitură de masă, ca ceea ce o vom areta mai jos, din nicol fin. Nicolul este metalul de toți laudat și pre-miat, care remâne totdeauna alb ca argintul. Nicolul nu se face negru, nicolul nu ruginesce, nicolul păstrează luciul argintului, chiar dacă s'ar întrebuiți garnitura 30 de ani, nicolul nu lipsese unei econome bune, nicolul întrece argintul de China, argintul fin, și așa numitul argint de Britania, pentru că e mult mai elegant mai durabil și mai alb și lucrul principal e că e de totului tot efin, cu neînsemnatul preț de 8 fl. 62 cr. se capătă următoarele 49 tacâmuri.

6 cuțite de mâncare din argint nicol	1 corfiță de poame din nicol
6 furculițe " " " "	2 sfeșnice de masă frumos impo-
6 linguri " " " "	dobite
6 linguri de cafea " " " "	1 presărătoare de zahar din nicol
1 strecurătoare de supă din nicol greu	2 pahare pentru ouă din nicol
1 strecurătoare de cafea " " " "	6 verigi de nicol pentru servițe
6 taste pentru pahare cu apă din nicol	1 cutie de lemn pentru zahar, care se poate închide
1 clește din nicol pentru zahar.	1 tasă mare pentru servițe
	1 pânzătură de masă țasută cu aur
	1 clopoțel electric.

Nickel-Stahl-Manufacturie II., Wien, RIX.

[709] 1-6